deres Evner misbrugt, eller som lider under uretfærdige Love eller Fordomme; det skal være et paalideligt, altid *vel underrettet Kildested,* hvor ikke alene vore Medlemmer, men ogsaa Repræsentanter for *Pressen,* for vore Søsterforeninger i *andre Lande* og i det Hele *alle,* der søger Oplysning om dansk og international Kvindebevægelse, kan være sikker paa *altid* at træffe En, der *véd* og kan give Besked. Kontoret burde ogsaa udvikle sig til at blive et Hjemsted for vore *udenbys tilrejsende Medlemmer.* Et Sted, hvor de visse Timer om Dagen kunde sidde under hyggelige Forhold, læse Blade og Tidsskrifter, skrive Breve o. l.

Der er Medlemmer, som mener, at Kontorbestyrerens Arbejde bør udføres af Fællesstyrelsens Formand, som tillige er Formand for Forretningsudvalget. Denne Opfattelse bunder efter min Mening i manglende Kendskab til og Forstaaelse af Formandens og Kontorbestyrerens Opgave .

Der vil aldrig kunne skabes stabile Forhold i D. K.s Administrationsarbejde, hvis de skiftende Formænd skal have Kontorets Ledelse under sig, og D. K. vil være meget bundet i sit Valg af Formand, hvis hun skal have den Tid til sin Raadighed, som Kontorbestyreren skal have til sin.

Efterhaanden som Udvalgenes Arbejde forhaabentlig vokser i Omfang og Betydning, vil det beslaglægge Formandens Tid i den Grad, at hun vil have ondt nok ved at overkomme de Besøg, en Formand til visse Tider *bør* aflægge i Kredsene, *navnlig i de længst borte liggende,* og de ikke mindre flittige Besøg, hun maa aflægge i Rigsdag og Ministerier. — Nej, skal Kontoret undvære sin fast ansatte Kontorbestyrer, kan D. K. ligesaa godt opgive sit Kontor. Vi Kredsformænd skal være de første til at have os frabedt en Tilbagevenden til de gamle Former for D. K.s Administration, thi ingen vil en saadan Omlæggelse af Kontorets Arbejde, og ingen vil enhver indgribende Forandring i Kontorets Forhold gaa ud over som over os. — *Det aabne Visir* og det *aktive — formelt og reelt handledygtige — Kontor* er Betingelserne for et fremtidigt, levedygtigt Dansk Kvindesamfund.

4) Det litterære Arbejde.

Dansk Kvindesamfund begyndte forholdsvis tidlig at tage Pennen i sin Tjeneste. Samme Aar, som det begyndte at udgive sit Blad, begyndte det ogsaa Udgivelsen af Smaaskrifter om kvindesaglige Spørgsmaal. Paa en Tid, hvor Kvinder endnu med Angst og Bæven vovede sig op paa en Talerstol, maatte Pennen for en Del erstatte det levende Ord. De egentlig kvindesaglige Spørgsmaal er imidlertid nu forlængst ude over det Stadium, hvor de kræver en *særlig* litterær Opmærksomhed ud over den, som Tid efter anden ydes dem i D. K.s Blad; og de Smaaskrifter, som i den senere Tid er udgivet af D. K. har da ogsaa været af rent faglig Art. Ad denne Vej kan og bør der sikkert fortsættes. Et særligt litterært Arbejde, som D. K. i 1912 paatog sig var Udgivelsen af dets Historie gennem 40 Aar. Denne Historie bør absolut fortsættes, saaledes, at ved 50 Aars Jubilæet 1921 Historien gennem det halve Aarhundrede foreligger for Offentligheden. Gang paa Gang spørges der, om en Beretning om Arbejdet lige før og lige efter 1915.

Men Hovedvægten i D. K.s litterære Virksomhed bør lægges paa Bladet; kan der ikke skabes Enighed om, at „Kvinden og Samfundet" skal redigeres i Overensstemmelse med Fællesmødets Beslutninger og D. K.s Hovedretningslinie, men forlanges det, at Redaktøren skal være en slet og ret Skriver, som læmper sig efter et tilfældigt Flertals tilkendegivne Mening, og ikke en selvstændig Personlighed, da forekommer det mig, at alle de Penge D. K. nu og i Fremtiden kommer til at ofre paa sit Blad, vil være daarlig anvendt, og at Foreningen hellere snarest mulig bør stryge det Flag, som hedder en egen Presse. Et Efterretningsblad, tillæmpet efter 10,000 Medlemmers højst forskellige Smag, *bliver aldrig Kvindesagens Røst.*

Saaledes som jeg her har skildret Kvindesagens Maal og Veje har de formet sig for mig under mit 8 Aars Arbejde som Foredragsholder og Medlem af Fællesstyrelsen, og under mit 5 Aars Arbejde som Redaktør. Jeg mener, som jeg begyndte med at sige, at de, som i den sidste Tid har været saa stærkt uenige med mig om Vejene, nu maa paavise andre Veje, og saa maa Medlemmerne træffe det afgørende Valg. Men selv om dette Valg gaar mig imod, føler jeg mig ikke overbevist om, at dette bliver det sidste Ord. Man maa undertiden tage et Nederlag i Samtiden for at sejre i Eftertiden.

Jeg underkaster mig uden Bitterhed et Nederlag, fordi jeg føler mig i Pagt med Fremtiden, fordi jeg i min Tro paa denne Fremtid ejer den Glæde, som ingen kan berøve mig, og som jeg for otte Aar siden gav Udtryk i disse Linier:

Tro, og maa Du end i Sandet segne
I Din Tro Du ejer Tusinders Fryd,
Lyttende imod Din Længsels Egne
Hører Du de fjerne Fodtrins Lyd.

G. Lemche.

(Sluttes).

Dansk Kvindesamfunds Fremtid.

—o—

Under overskrigten „De mange og de vigtige" søger redactionen af Kvinden og samfundet i sidste nr. af bladet at udfinde grunden til, at D. K., der om tre år fejrer sit halvtredsindstyve års jubilæum, dog kun tæller omkring 10,000 medlemmer. I mangt og meget må jeg give redactionen ret i dens betragtninger, men jeg føler dog trang til også at fremsætte mit syn på denne sag.

Kristelige og *nationale* foreninger har altid lettere ved at samle medlemmer, fordi de spiller på de to dybeste strenge i det menneskelige følelsesliv. Kvindesagens mål er at *vække kvinderne til at forstå sit eget menneskeværd ,søge at dygtiggøre dem, til at tage sin plads i livet og at kræve lige ret med manden.* Men netop fordi kvinden ved uretfærdige love og en snæversynet samfundsmening har været holdt så meget nede, er mange af dem bleven uselvstændige væsner, som det er svært at råbe op. Og det ligger i sagens natur, at der aldrig vil samle sig såmange om kvindesagens fane som om de kristelige og nationale foreningers.

Men vort tal kunde nu sikkert flerdobles, hvis vi kunde sætte flere kræfter ind på vor store sag. Vi